

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-u. 3. sz.
Kiadóhivatal: N a n a y - n o m d a.
HIRDETÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő
Dr. Valentin Emil

Főmunkatárs:
Dr. Nyiraty János

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Közgyűlés előtt.

— Dunapataj—Baja. Baja—Kiskőrös. —

Baja, 1909. december 11.

Közgyűlés előtt állunk. Tegnap számban rámutattunk már arra, hogy a városnak több nagy horderejű ügye kerül ezen a lokális parlamenten napirendre. Tegnap behatóan foglalkoztunk az iskolák ügyével, illetve az iskola-fentartó felekezeteknek nyújtott szubvencióval. Kétségtelen, hogy az a kérdés kiváló fontossággal bír. Ma folytatva a tárgysorozat ismertetését, szintén olyan kérdést beszélünk meg, amely az egész város polgárságát érdekli.

A Baja—bunapataji és a Baja—kiskőrösi vasút ügyéről van szó.

A törvényhatósági bizottság tudvalevőleg megszavazott gróf Teleky József vasútjának 30,000 koronát és ugyancsak 30,000 koronát szavazott meg a baja—kiskőrösi vasút részére.

A Teleky József grófnak megszavazott hozzájárulási összeg azonban meghatározott feltételekhez volt kötve. Nevezetesen ahhoz a föltételhez, hogy a Teleky vasútja bizonyos útirányban építtessék ki. Annál is inkább ezt a feltételt kötötték ki, mert így érintette volna a vasút a város tulajdonát képező mátházai földeket. Minthogy pedig Teleky vasútja megváltoztatta az útirányt és ezáltal elesett a város-attól az igen megbecsülendő előnytől, hogy a földjeinek az értéke emelkedjék, ennekfolytán nincsen annak semmiféle látalapja, hogy Teleky vasútja, amely Hajóstól ágazik Dunapatajra, tőlünk szubvenciót, vagy hozzájárulást kapjon.

Amde a törvényhatósági bizottság közgyűlése egy olyan határozatot is hozott, hogy: amennyiben Teleky gróf

az utirányt megváltoztatná, akkor az ezen vasutnál felszabadult összeget is a baja—kiskőrösi utirányra fordítják.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azon lényeges körülményt, hogy a baja—kiskőrösi vasút engedélye nem Fekete Adolfé, hanem Baja város közönségeé. Tehát mi következik ebből? Az, hogy tulajdonképpen önmagunknak szavaztuk meg ezen hozzájárulási összeget. Mi jogositva vagyunk tehát erről tetszésünk szerint intézkedni és ez a közgyűlési határozat nem prejudikálhat sem gróf Teleky, sem Fekete Adolf javára.

Mi hivi vagyunk, voltunk és leszünk annak, hogy városunkba minél több, minél számosabb vicinális fusson be, hogy ezáltal a mi állomásunk vasúti gócponttá fejlődjék. Szükségesnek és föltétlen hasznosnak találjuk ezt, de viszont a város finallialis viszonyait is figyelembe kell venni. És ezen két nézőpont szem előtt tartása mellett úgy véljük, hogy a két szubvenció egyesítésénél ne az egész összeget adja meg a város, hanem anyagi viszonyainak megfelelő összeget.

Nem szabad elfelednünk azon körülményt sem, hogy amikor a város a tulajdonát képező engedélyt át fogja ruházni Feketére, vagy Telekyre, akkor mi azért az értékért semmiféle pénzbeli ellenértéket nem kapunk.

Heti levél.

Baja, 1909. december 11.

Színház terv.

Egy színház terv került napirendre a napokban, a mely a város közönségének nem kerülne egy krajcár pénzébe sem és mégis megoldaná ideiglenesen a színház kérdést. Dacára annak, hogy e kérdés évtizedek óta

vajudik s dacára annak, hogy tulajdonképpen egy Casino pénzén emelendő színházhoz vajmi kevés köze van egy harmadik személynek, mivel nem közpénzből emeltetik, még egy ilyen tervnek is találkozik ellenzője, (szerencsére csak elvben). A kritikának nem csak nemlegesnek kell lennie, a ki kritikál ajánljon jobbat és olcsóbbat.

A Bárány Szálloda.

A színházról jut eszünkbe a Bárány Szálloda bérlője. Duplájára emelték a bérösszegét, ennek megtörténtével megtiltották, hogy a színészek ott játszanak és végül az istállókat becsukták, mint közveszélyes épületeket. Ha egy magános ember tenné ezt, felzudulna a közönség a házbér-uzsora ellen és kész volna a nagy kártérítési per. Jelen esetben csak az történt, hogy a bérlő már csak lézeng s ha hamar nem érkezik segítség, hát se pénz, se posztó, bucsuzik a színlapsztó. Ez talán még sem anyagi igazság és nem egy erkölcsi testülethez méltó.

Kicsinyes téma.

Egyik laptársunk hetek óta vicces eszmefuttatásokat ír a felelős szerkesztőről. Legyen meggyőződve tisztelt laptársunk, hogy úgy a »fontoskodást«, mint a »szarvas«-t vissza tudnók háritani illetékes helyre, megfelelő formában, de nem tesszük, mivel lapunk elve az, hogy nem személyeskedünk. pláne hirlapíró kollégánkkal szemben. Ez izlés dolga, szívesen átengedjük a kollégákkal való személyeskedés terét laptársunknak. Úgy véljük, jobb szolgálatot teszünk a közérdeknek, ha mástól irunk és nem személyeskedünk X. vagy Y. hirlapíró úrral, hanem érdemesebb témát keresünk.

Lokalpolitika.

Az egész országban forronganak a kedélyek s napirenden vannak a küzdelmek a Justh-és Kossuth-párti függetlenségi pártok között. Mi még mindig bizunk abban, hogy a két függetlenségi párt egyesül. Akár egyesül azonban, akár nem, kötelességünknek ösmerjük odahatni, hogy városunk békéjét meg ne zavarjuk, az embereket egymásra ne uszítsuk, mert nagyon jól ismerjük azt a közmondást, hogy: »Inter duos litigantes tertius gaudet...«

Kitűnő minőségű vadászfegyverek,

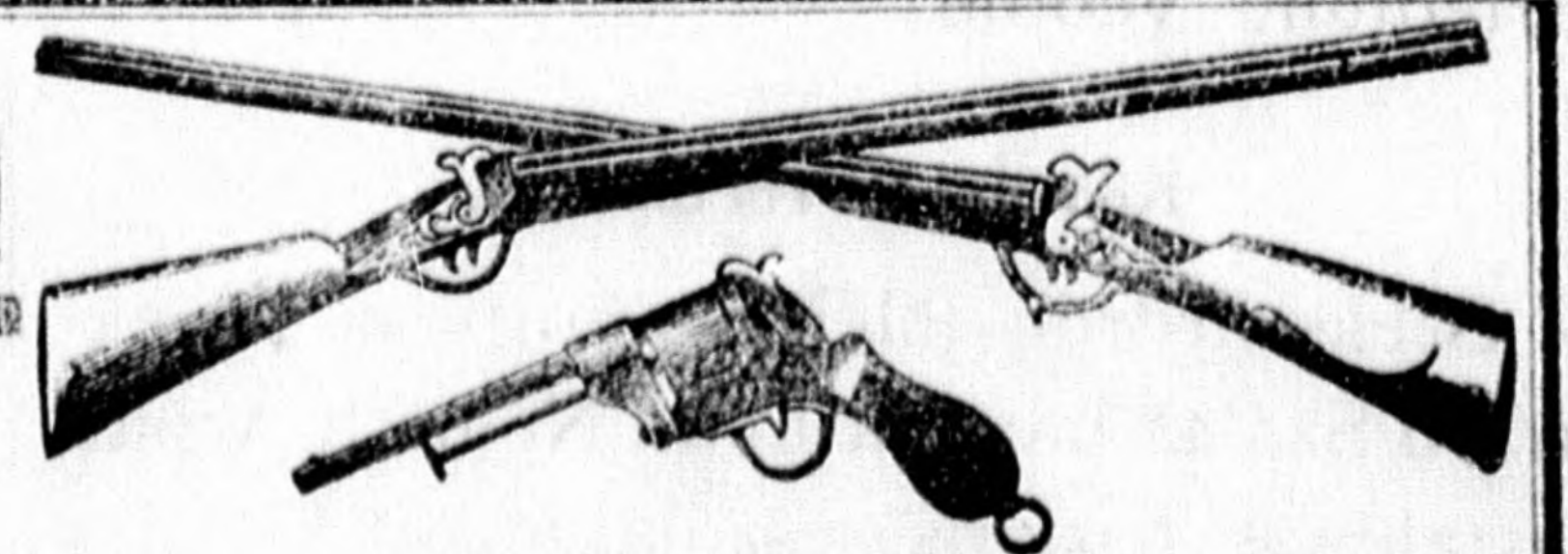
Flóbert-fegyverek és revolverek

minden rendszerben, egyszerű és finom kivitelben. Mindennemű vadászszerszökök és felszerelések nagy választékban és jutányos áron.

KORCSOLYÁK: Jackson Haynes, Kondor, Jégkirály, Halifax, Columbus és Blosta

minden nagyságban és kivitelben kaphatók: **Drescher Gyula kereskedésében Baján.**

Telefonhírek.

Budapest, 1909. december 11.

A politikai helyzet.**Zichy Aladár kihallgatása.****A Wekerle kormány rekonstrukciója.****A képviselőház összehívása.**

A válság, úgy látszik forduló pont-hoz jutott. Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter tegnap Bécsbe érkezett és ma délelőtt megjelent Schönbrunnban a király előtt külön kihallgatáson. A miniszter a háromnegyed óra hosszát tartó kihallgatáson ismertette Őfelségével a tegnapi miniszteri tanácskozás határozatát és politikai körökben azt hiszik, szóba került a Wekerle kormány rekonstrukciója is. Nevezetesen mind valószínűbb lesz az, hogy az átmeneti kabinet feje Wekerle lesz.

A képviselőházat is össze fogják hívni a jövő héten. Gál Sándor, a Ház elnöke holnap, vasárnap Budapestre érkezik és megteszi az intézkedéseket a Ház összehívása tekintetében. A képviselőház szerdán tartja első ülését, amelyen a következő ülés napirendjét állapítják meg. A következő ülésen pedig Wekerle benyújtja az indemnitásra vonatkozó javaslatát, amelyet tárgyalás előtt a pénzügyi bizottság elé utalnak.

Az angol parlamenti válság.

Londonban az Albert Hallban liberális-demokrata gyűlés volt, amelyen két vidéken időző miniszteren kívül az összes angol miniszterek résztvettek. A miniszterelnök hosszabb beszédet tartott, amelyben bírálta a lordok házáat és hangoztatta a képviselőház önrendelkezési joga visszaállításának szükségességét.

A Friedjung per.

Ma folytatták Bécsben a Friedjung író ellen indított becsületsértési per tárgyalását. Friedjung védője általános érdeklődés közben terjesztette elő a védelmet és bizonyítékait. Bemutatott fénykép felvételeket a Slovensky Jug belgrádi szlavofil egyesület üléseiről. Okmányok fényképfelvételét mutatta be. Így többek között egy Supiló nevére kiállított 6000 koronás és egy Budiszárljevics Buda nevére kiállított 3000 koronás utalvány fotografiáját. Még több szenzációs leleplezést helyez kilátásba Friedjung védője.

Kávéházi verekedés.

Szekszárdról jelentik, hogy a „Szekszárd Szála“ kávéházában Németh Árpád tartalékos tiszt, összeszólalkozott Kovács Ottó selyemtenyészési felügyelővel, miközben Németh kardot rántott és Kovácsot megsebesítette. A kávéházi incidensnek párbaj lesz a folytatása.

NAPIHIREK.

A Kath. Legényegylet szabadliceumi előadásainak ezidei sorozata vasárnap, e hó 12-én d. u. 5 órakor nyílik meg az egyesületi házban. Az előző évek folyamán ezek a vasárnap délutánok határozott tényezőkké lettek városunk társadalmi életének egyik igen széles és tekintélyes rétegében; és előrelátható, hogyha a vezetőség az előző évekhez hasonlóan a műsor összeállításában ezentul is úgy fogja párosítani a hasznosat az élvezetessel, akkor a közönség érdeklődése még magasabb fokra fog emelkedni. — Az első előadás műsora a következő: 1. A Adam, *Si j' étais roi.* Ouverture. Zongorán előadja Ölsner Irma k. a. 2. *Dal a szegény vándorló legényről.* Tolnai Lajostól. Szavalja ifj. Gergely József. 3. *A szem és látás.* Kiss Á. József képzőint. tanár szabadelőadása. 4. a. *Hársak alatt.* Volkmann. b. *Vadrózsa.* Poldini. Zongorán négy kézre játsszák Geiger Béla és Bárdy Lajos tanítónövendékek 5. *Egyveleg.* Előadja Könyves Jenő. 6. a. Az uri primás. b. Cip, cip, cup. Kuplék Grosz Alfréd-től. Előadja László Károly.

Tanfelügyelői látogatás a bajai járásban. Csapó Károly Bácsbodrogvármegye segédtanfelügyelője legutóbbi hivatalos körutja alkalmával meglátogatta a Duna mellett fekvő községek összes iskoláit. Legutóbb Küllőd, Bérég, Hercegszántó és Dávod községekben fordult meg. Egyben felvilágosítással szolgált arra nézve, hogy milyen módok állanak a törvény szerint rendelkezésre, amelyek mellett az iskola fentartói államsegélyt kaphatnak vagy államosíthatók. Ha valahol úgy bizonyára itt kellene az államnak fellépnie, hogy ezen dalmát (sokác) ajku lakosság állami iskolákat kaphatna, melyek magyarosításra és a hazafias erények ápolására és fejlesztésére nevelnék a jövő nemzedéket.

Keresik a betörőt. A Krausz Lipót-féle betörési kísérlet tettese még nem került kézre. A csendőrség erélyesen nyomozza a betörőt. Nyomra azonban eddig még nem igen akadtak.

Jánoshalmán munkáshazak építését határozta el az ottani községi képviselőtestület. E célra bizottságot is kiküldött, melynek elnökévé Klanszky Ferenc apátplébánost választották meg.

Pórujárt hitelező. Csávolyi levelezőnk írja, hogy Kremm Kilián ottani lakos Weidinger Richárd ugyanottani kereskedőnek három váltó alapján 637 koronával tartozott. Levélben felmondta a kölcsönt, erre Kremm Kilián aznap este tartozásának kiegyenlítésére Weidingerhez ment, aki állítólag négy szemközt a váltoalírásokat letépte és Kremmnek átadta, ez pedig sarkon fordult, mondván neki: — Jó éjszakát, most már ki vagy fizetve.

Majd nyugodtan hazaindult; erre persze Weidinger a bírósághoz ment panaszra és másnap a járásbíróhoz, azt állítván, hogy adósa nem fizetett neki. Kremm másnap kihallgattatván, határozottan állítja, hogy hitelezőjét kifizette. Hogy most melyiknek van igaza, azt majd a bíróság lesz hivatva eldönteni.

A feketehíd áldozata. A pécsi püspöki uradalom mohácsszigeti birtokán a Ferencsatorna egy hosszú ivalaku, de keskeny hid segítségével van áthidalva. Ezen keresztül történik a forgalmi közlekedés. A hid annyira keskeny, hogy egymás mellett két találkozó kocsik nem térhet s az ivalakja miatt a hidnak egyik végéről, mielőtt a kocsik rámenne, nem lehet látni, se hallani, hogy nem jön-e szemközt a másik végén kocsik. Így hát napiról napra vannak a hidon kocsik összeütközései.

Igy járt Schopper György garai földmives, aki a hid közepére érvén kocsiba fogott két tüzes csikójával, szemközt találta magát egy ökrös szekérrel. Mivel pedig kitérésre, vagy meghátrálásra se hely, se idő nem volt, a csikók felágaskodtak a hid karfájára, mivel az ökrök mellett hely nem volt részükre, s a csatornába vetették magukat a kocsival együtt, s odavesztek. A gazda ismerve a veszélyt, már megelőzőleg leugrott a kocsiról, hogy az életét megmenthesse, ami sikerült is.

Egy érdekes megfigyelés. Még alig 3—4 évvel ezelőtt, ha fővárosi vagy vidéki vendéglőkben jártunk, éppen úgy, mint a fodrászüzletekben, mindenféle külföldről importált német képes lapokat találtunk. Ezek azonban, mintegy 3 év óta, szinte varázsszerűen eltűntek, sőt még a német vidékeken sem akadhatunk már rájuk. Az idegen nyelvű irodalomnak ilyen módon való kiszorítása kizárólag a Tolnai Világlapjának érdeme. Ez a fürge képesujság a legmeghittebb házi barátja minden családnak. Annyi szeretettel várják megjelenését, hogy büszkeséggel tölt el bennünket az a tudat, hogy magyar ember is tud olyat alkotni, amellyel beigazolja, hogy minden tekintetben helyettesítheti a külföldit. Hazafias irányánál fogva pedig olyan nemes hivatást teljesít a Tolnai Világlapja, amilyenvel egyetlen vállalat sem dicsekedhetik. Olyan ritka ötletességgel van az a lap megszerkesztve, hogy az enciklopedista, de az egyszerű mesterlegény is egyformán talál szórakozást benne. Csak akkor veszi észre, hogy tudása szaporodott, amikor már elolvasta.

Felhívás. Felhívom mindazon családokat, akik állami gondozásban levő gyermekeket kívánnak családjukba felvenni, nálam Szent István-tér 5. szám alatt levő lakásomon jelentkezzenek. Jelentkezni lehet reggel 8—9 és délután 2—3 óra között. Bleier Ilona telep-felügyelőnő.

Legények duhajkodása Dávodon. Horvát István katonáéktól hazaérkezett kiszolgált földmives, fáradalmait a hegy leve mellett óhajtván kiheverni, katonai viselt dolgait mesélte társainak. A nőkre fordult a társalgás sora, mire egyes leányokra olyan megjegyzések hallatszottak, amit Varga Antal lovagias szíve szó és tett nélkül nem hagyhatott. Verekedésre került a dolog s rögtönzött csatában Horvát István fején baltacsapást szenvedett, míg Vargát hasbaszúrták. Jó szerencse, hogy a bicska a has husos részében félrecsuszott és így az életben nem esett kár. Az esetnek a bíróság előtt folytatása következik.

Gyilkos gyermek. Duics István és Radics Ráda sajkásszentiváni juhászgyerekek a határban együtt őrizték juhaikat, miközben valamin összevesztek. A civakodás hevében Duics a vele volt kétszövű vadászfegyverrel lelőtte társát, aki szörnyet halt. Duics István rémes tettétől megijedt, juhait ott hagyva s elmenekült. Csak másnap a délelőtti órákban jelentkezett a községi előljáróságnál. A büntetőügyi eljárást a bíróság már megindította.

Jubileumi katalógust adott ki e héten Kertész Pál férfi és női divatárú üzlete Budapest, Rákóczi-ut 40. sz. 15 éves fennállása emlékére. E közkedvelt férfi és női divatárúház az egész országban ismeretes, mert alig van helység, a hova Kertész Pál jó híre ne terjedt volna. A gyönyörűen kiállított katalógust mindenkinek, a ki egy levelező-lapon kéri, ingyen küldi meg.

Női-zenekar hangverseny. A Központi Szállóda kávéházában egy kitűnően szervezett női-zenekar, ma este és a következő napokon nagy hangversenyt rendez remek műsossal, Gotlieb karmester vezetése mellett. Közreműködnek: Gál Ilonka zongora művésznő és Erdélyi Géza tilinkó-művész. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj nincs.

A zeneirodalom szenzációja a most megjelent Wagner Richárd-album, amelyben a hallhatatlan mester legremekőbb műveinek legszebb részei foglalhatók benn. Ára fűzve 4 kor. 20 fill., diszkötésben 6 korona. Karácsonyi ajándékul is igen alkalmas. Kapható Wagner Antal könyvkereskedésében Baján.

Gyarmati-féle teljesen íz és szagnélküli csukamájolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható Gyarmati Emil gyógytárában Baján, egy üveg ára 1 K. 60 fillér.

Szerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: NÁNAY LAJOS, könyvnyomdája.

Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 115.

Határidő üzlet

Baja, 1909. dec. 11

Buza	okt.-ra	13 K 75	11 K 71
Rozs	»	9 K 87	9 K 90
Zab	»	8 » 84	7 K 55
Kukorica	»	7 » 54	6 » 61

Az árak 50 kg.-ként értendők.

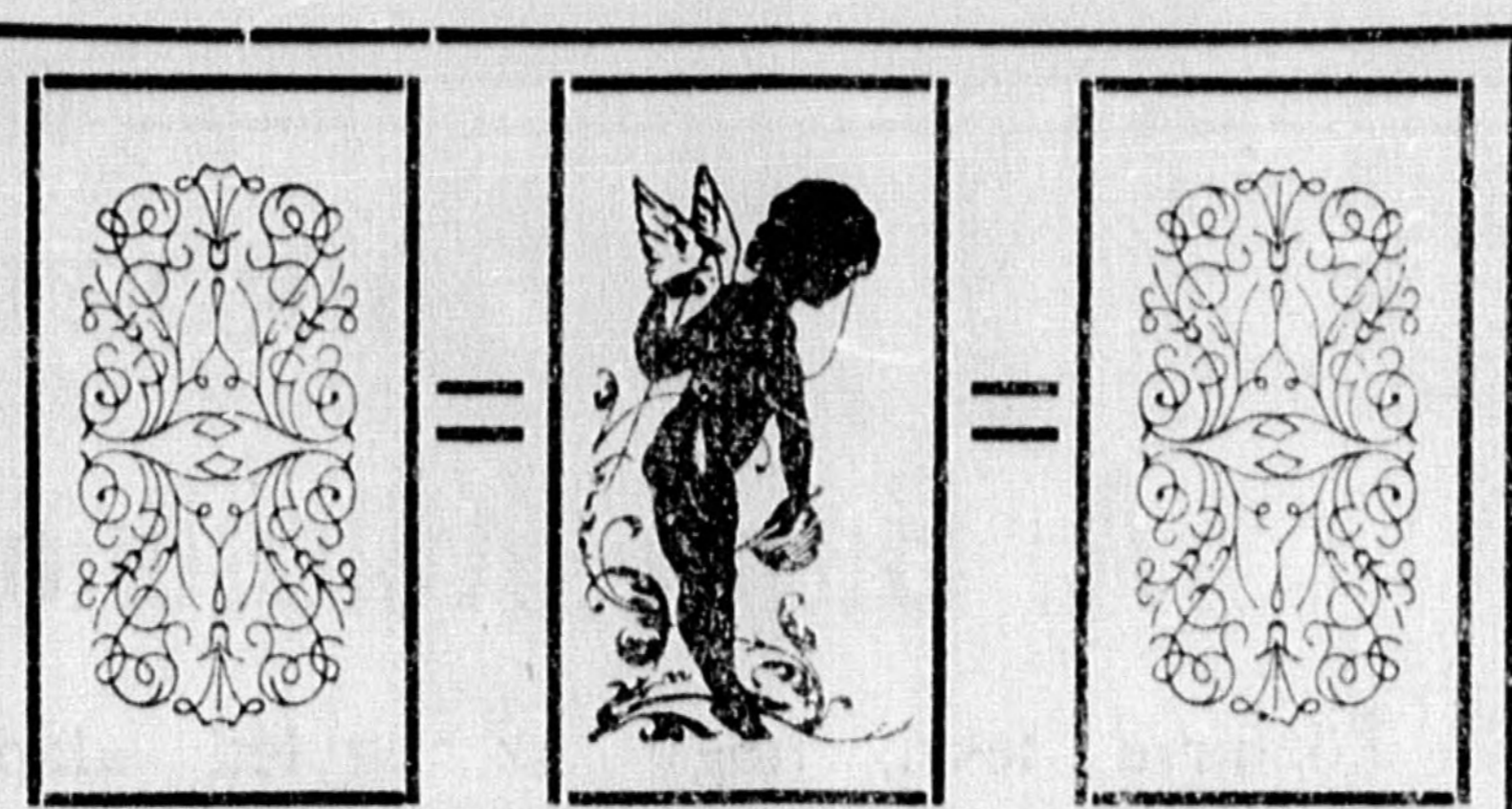
Erjedést okozó lassú emésztés, mely porokra és cseppekre csak ritkán javul, a **Ferencz József** keserűviz természetes tisztító és elvezető hatására könnyen gyógyul. A felfuvódás, gyomorégés és ideges fejfájás már az első adagolás után megszűnik. Rendszeres használat mellett a valódi „Ferencz József“-viz a gyomrot és az egész bélcsatornát keresztülmosva, még nagyevőknel is lehetetlenné teszi újabb torlódás képződését. — Éhgyomorra egy fél pohárral veszünk be.

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közölte a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Torontál-Torda községben egyedül álló jól berendezett **gőzmalom** és **68 katasztrális hold föld** igen kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó, illetve átvehető. Bővebb felvilágosítást nyújt alanti meghatalmazott. Közvetítők díjaztatnak.

Szerdahelyi Frigyes Nagyikinda, bank és bizományi üzlet.

**A LEGSZEBB
KARÁCSONYFA-
CUKORKÁK**

ÉS AJÁNDÉKOK

kaphatók:

IFJ. CSERBA GYÖRGY
fűszer- és csemegekereskedőnél.

Kérem **C S A K** megtekinteni!

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK
ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,
amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:

LÁZAR SÁMUEL
lát- és kötszerésznél
BAJA.

Elegáns fazon.

G Á Z K Á L Y H A.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Singer és körhajós varrógépek

házi és ipari célokra.

**Eredeti Meteor folytonégő KÁLYHÁK,
Nickel füstcsövek,
Korcsolyák,
Husvágó-gépek**

kiváló jó minőségben kaphatók:

Scheer és Weidinger
vaskereskedő cégnél.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardioszeg.**

**Ananas
Jamaika
RUM**

kapható

CSERBA GYÖRGY
fűszer és csemege kereskedőnél
BAJÁN.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy fele **cukorkánál**
pemetefű

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Ékszer- és órásüzlet átvétel!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a helyben 11 év óta fenálló

RUDE IGNÁC-FÉLE

ékszer-üzletet

átvettem és azt

Rude Ignác utóda

cég alatt vezetem tovább.

Egyben van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására juttatni, hogy az üzletet egy

ékszerkészítő és javítóműhellyel

bővíttem ki és minden e szakmába vágó új ékszerkészítő és javító munkát izléses és szép kivitelben, jutányos árban készítek.

Vésnöki munkák elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel:

Rude Ignác Utóda.

Csontkemény,

pehelykönnyű, tiszta fagyúból készült

házi-szappan,

továbbá saját főzésű

barack pálinka

kapható

Krausz Mórnál

Bajaszentistván.

Schulhof Gyula mechanikus

kerékpár-, varrógép-, gramofon, valamint ilyen kellekek raktára BAJÁN, Budapesti-út 15. sz. a.

INGYEN

nem adok semmit, de hallatlanul olcsó árban

KAPHAT

a legnagyobb választékban száz és százféle két oldalú, 25 centiméter átmérőjű

GRAMOFONLEMEZT

2 korona 50 fillértől kezdve feljebb, továbbá pompás

GRAMOFONT

olcsó árban. Elvállalok: gramofon, kerékpár és varrógép javításokat teljes jótállás mellett.

Teljes tisztelettel

Schulhof Gyula

mechanikus.

HIRDETMEŒY.

A Bajai Kölcsönös Segélyző-egylet

közhírré teszi, hogy az egyleti alapszabályok értelmében egy új — a

Negyvenedik évtársulatot

alakítja.

Az előjegyzés folyó évi december hó 1-én veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj fejében minden részlet után 4 korona fizetendő, — az alapszabályok szerint a befizetés hetenkint 1 koronával 1910. évi január hó 1-től történik.

Együttal jelentjük, hogy az 1904-ik évtársulati törzsbetétek végleszárolás alá kerülnek és az érdekelt tagok a zárszámadás elkészítése és megbirálása után 1910. évi március 1-től kezdve kielégíttetnek.

Az előjegyzések a Főtéren levő egyleti ház hivatali helyiségében eszközölhetnek.

Baján, 1909. évi november hóban.

A z i g a z g a t ó s á g n e v é b e n :

Sziklai Zsigmond,
vezértitkár.

Somogyi Emil,
igazgató.

Egy butorozott udvari szoba

azonnal kiadó.

Árpád-utca 26. sz. a.

➔ Egy sötét matt ebédlő eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. ➔

ELADOM

Szegedi-ut (Állatvásártér) 4 ik számú sarokháza mat, amelyben jelenleg is jó forgalmu szatócs üzlet van.

Alapított 1801-ben.

Telefon 65—45.

Gróf Csáky László

Prakfalvi Vas- és Acélgár Rt.

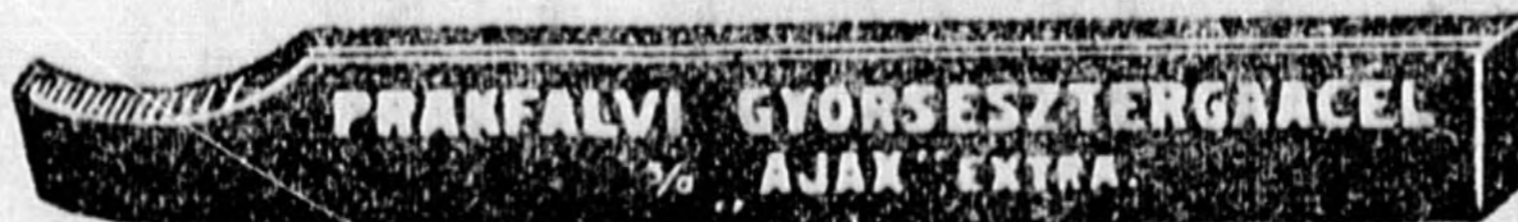
Igazgatóság:

Budapest, IX., Csillag-u. 4.

Gyár és bányák:

Prakfán, Szepesmegyében.

Gyárt saját bányáiban termelt legkitünőbb minőségű vasércből faszénolvasztás útján szürke öntvényeket és pedig mindennemű gépalkatrészeket, hitelesített kalmár súlyokat, építkezési és diszöntvényeket, csatornázási és vízvezeteki öntvényeket, bányazúzóvasakat, gazdasági gépöntvényeket stb. stb. — Előállít ugyancsak saját bányáiban termelt nyersanyagból ugyanott létező acélkohói és acélkovácsművei útján mindennemű idomacélöntvényeket és kovácsolható lágyvasöntvényeket, továbbá mint különleges cikket szerszám tégelyacélt,

„50 Ajax extra“ jelű gyorsesztergaacélt, mely jelenleg a világ legjobb gyorsesztergaacélja.

Nikkelacélt, valamint cromacélt és azokból különféle alkatrészeket, öntöttgépacélt, kőfúróacélt mindenféle közetthez, acéllemezeket, marótárcsákat és mindennemű acélszerszámokat, közte eszterga és gyalukéseket, kész furókat, csákányokat, mindenfajta kalapácsokat, malomkőélesítő szerszámokat, csigafurókat stb. — Gyártja saját szabadalma szerint a legjobbnak elismert és nagy munkabírásánál, valamint gazdaságos működésénél fogva rendkívül elterjedt

„AJAX“ szabadalmazott rugospörölyöket,

továbbá szabadalmazott köszörülőkő-védőkészülékeket, melyekről ismertetővel és egyéb felvilágosítással szivesen szolgál. Szállítja a legjobb hirnévnek örvendő »patkó jelű« reszelőket és elvállalja elhasznált reszelőknek újrafelvágatását darabszám és súlymegtérítéssel, vagy anélkül.

Állandó nagy raktár: Budapest, IX., Csillag utca 4.

Levelek és megrendelések Budapestre, az igazgatóság címére kéretnek!

